

2023
november

ONDERWEG

MARIA CHRISTINA KERK

PROTESTANTSE GEMEENTE te DEN DOLDER

www.kerkdendolder.nl

**Onderweg is een uitgave van de Protestantse Gemeente
te Den Dolder**

**52ste jaargang nr. 3
november 2023**

Zie ook: www.kerkdendolder.nl

Redactie: B. Spies
Wilhelmina van Essenlaan 24
3734 BZ Den Dolder
Tel: 030-2291184

Inleveren **kopij** voor het **december** nummer:

Uiterlijk vrijdag 17 november

Op: MCKOnderweg@live.nl

het liefst per e-mail naar het bovenstaande e-mailadres
van de redactie:
(vriendelijk verzoek om kopij in **word** als bijlage mee te sturen)

of op papier bezorgen bij

Bert Spies

HET DRIJFHOUT VAN DE HOOP

Rabbin Awraham Soetendorp was zaterdag 7 oktober in sjoel, toen hij hoorde wat er in Israël gebeurde op Simchat Tora, vreugde der wet, het vrolijkste feest van het Jodendom dat zo wreed werd verstoord. Het was een zwarte dag. Vanaf dat moment is hij in gedachten de hele tijd dáár geweest. “Het is een hel die niet in woorden uit te drukken is,” zegt hij een week later tijdens een gesprek met andere spiritueel leiders in Trouw (14 oktober '23). Maar juist door de wanhoop drongen zich ook gedachten op aan een weg daaruit: “Ik hou me met beide handen vast aan het drijfhout van de hoop.”

In zijn recent verschenen boek “Levenslessen van een rabbijn“, dat ik al bij een gemeentelid zag liggen, beschrijft hij zijn hele leven als eigenlijk één grote oefening in hoop houden. De rabbijn, die als kind moest onderduiken en zo de Holocaust overleefde zegt:

“Eigenlijk de belangrijkste vraag die ik kreeg: hoe hou je hoop als er geen hoop meer is?” Een deel van het antwoord ligt in 1943, toen SS'ers het huis van het gezin binnenvielen en de drie maanden jonge baby Awraham zagen liggen. Eén van hen heeft toen na een korte woordenwisseling met zijn vader “een toneelstukje opgevoerd“ waardoor het gezin kon ontsnappen.

Dit is, zegt de rabbijn, “een les in hoop: ook mensen die diep geïndoctrineerd zijn door het kwaad kunnen ten goede veranderen.”

Islamoloog Anne Dijk vindt het moeilijk nu iets te zeggen over hoop. Het leed en het onrecht is zo groot. Er is zoveel machteloosheid, frustratie en verdriet. “Wie lichtpuntjes wil vinden moet ook het donker aankijken,” stelt zij. Oftewel, “het onrecht benoemen, en daar een geweldloze vorm voor vinden.”

Mpho Tutu van Furth (o.a. predikant in Amsterdam) sluit daarbij aan. Zij is opgegroeid in het Zuid-Afrika van de apartheid en zegt: “Wij hadden vroeger een bumpersticker op de auto met de tekst: If you want peace you must work for justice. Als christen is dit je opgave in deze wereld.”

Uiteindelijk ziet ook Anne Dijk tóch een lichtpuntje, omdat moslims bidden voor moslimbroeders en -zusters en tegelijkertijd voor de joden en christenen. “Er zijn handen die uitgestrekt worden om samen hierin op te trekken. Zoveel mensen pleiten juist voor vrede en veiligheid.”

“Elkaar vasthouden, en zorgen dat wij hier de vrede bewaren“, dat was ook de boodschap van Chantal Suissa – Runne (van het joods-islamitisch netwerk Yalla) aan tafel bij Humberto Tan. Ik kreeg de link ervan doorgestuurd door Stefan van Dijk, en wat zij als echte “verbinder“ daar aan die tafel zei raakte me. “Elkaar vasthouden (...) Het is de enige taak die wij hier hebben nu er alleen maar verliezers zijn. Laten we elkaar niet demoniseren, laten we over elkaar blijven spreken als mensen.”

Ja, elkaar vasthouden, onze handen uitstrekken naar elkaar om samen op te trekken en steeds met onze beide handen vast blijven houden aan het drijfhout van de hoop.

Dat alles is onze menselijke plicht.

Waarbij wij hartstochtelijk mogen bidden: ga mee met ons...

Ds. Renske Zandstra

BIJPRATEN ONDERWEG

In de achter ons liggende tijd was er veel oecumenisch te doen. Er waren de voorbereidingen voor het kloosterweekeinde in de Willibrordabdij, dat terwijl ik deze kopij schrijft nog moet plaatsvinden, en als jullie dit lezen al achter de rug is.

“Verbinding“ is de rode draad die door het hele weekeinde loopt.

Dan de voorbereiding voor de oecumenische Willibrordzondag, een zondag die ik nog niet eerder gevierd heb, en waar ik met pastor Gerard Weersink en de voorbereidingsgroep met plezier aan heb gewerkt en daarbij ook weer dingen heb ontdekt, zoals de liturgische gewoonte om op deze zondag een rode stola te dragen.

Er was het bibliodrama onder begeleiding van collega Harold Oechies. Daar mag je niets over vertellen, en dat beloof je ook aan het begin van elke bijeenkomst, maar dit toch wel: dat we samen waren rondom de begrippen geloof, hoop en liefde, en dan vooral heel indringend rondom de hoop...

In zekere zin was ook de AED-cursus-ochtend oecumenisch, want Philip Vos deed ons voor hoe wij in geval van nood moeten handelen en hoe we ons dan kunnen laten leiden door de techniek die ons stap-voor-stap vertelt wat te doen en te laten.

Tenslotte was er een mini-symposium vanuit de Raad van Kerken rondom de vraag hoe wij als kerken in de tijd van Advent en Kerst zichtbaar en aanwezig kunnen zijn. Er was aandacht voor de rol van muziek, mét prachtige zang, er waren tips en handreikingen en wat enorm binnenkwam was het verhaal van Hans Blom die vanuit de PKN bij het Leger des Heils werkt. Hij voerde een kleine act met twee telefoons uit, waarbij een Leidse corpsstudent hem zogenaamd belde om voor de kerst wat daklozen “te regelen“ voor hun Kerst-challenge. Natuurlijk niet tijdens de kerstdagen zelf, want dan zaten ze bij hun ouders aan de kalkoen... Het was een opening om eens goed na te gaan waarom je doet wat je doet, juist rond de Kerst. Vergezeld van de aanbeveling om datgene te doen, wat bij jou past, wat écht is, en dat dan te doen met een open oog voor wat nodig is. We zullen het ons ter harte nemen voor de tijd die komt.

Eind deze maand gedenken we degenen die ons zijn ontvallen aan de dood. We denken daarom in het bijzonder aan wie onder ons rouw

dragen, door recent óf ouder verlies, dat in deze tijd van het jaar weer wordt “aangeraakt”. We gedenken hen allen in de geest van het lied van Hanna Lam: “De mensen van voorbij”.

De mensen van voorbij
wij noemen ze hier samen.
De mensen van voorbij
wij noemen ze bij namen.
Zo vlinderen zij binnen
in woorden en in zinnen
en zijn wij even bij elkaar
aan 't einde van het jaar.

De mensen van voorbij
zij blijven met ons leven.
De mensen van voorbij
ze zijn met ons verweven
in liefde, in verhalen,
die wij zo graag herhalen,
in bloemengeuren, in een lied
dat opklinkt uit verdriet.

De mensen van voorbij
zij worden niet vergeten.
De mensen van voorbij
zijn in een ander weten.
Bij God mogen ze wonen,
daar waar geen pijn kan komen.
De mensen van voorbij
zijn in het licht, zijn vrij.

Tenslotte denken we aan wie ziek zijn, en aan hen van wie veel wordt gevegd in geduld, vertrouwen en uithoudingsvermogen.

Weet je gedragen door God en mensen.
Ds. Renske Zandstra

KERKDIENTEN NOVEMBER 2023

Zondag 5 november: voorganger mevr. ds. G. Morsink (Odijk)

10:00 uur.

organist: Chris de Jong

collecten: 1ste Zending, 2de Kerk

Wereldwinkel en koffie van Wim en Geertje

Zondag 12 november: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

& Pastor G. Weersink

Willibrordzondag Oecumenische viering met Schrift en Tafel

organist: Jan Koert Brinkman

collecte: 1ste Deelkasten, 2de Kerk

koffie van Alie Dormans en Edith Brehm

Zondag 19 november: voorganger ds. D. Coppoolse (Odijk)

10:00 uur.

organist: Sietze Kaldeway

collecten: 1ste Diaconie, 2de Kerk

Zondag 26 november: voorganger mw. ds. R. Zandstra

10:00 uur.

organist: Jan Koert Brinkman

collecten: 1ste Diaconie, 2de PKN pastoraat

Tevens gedenken we de overledenen van het afgelopen jaar.

koffie van wijkteam A

Toelichting collectiedoel deze zondag (datum of hoort dit bij de 26e?): PKN Pastoraat

Met het oog op het einde

Pastoraat is iemand op zo'n manier zorg en aandacht geven dat hij of zij iets ervaart van geloof, hoop en liefde. Juist voor mensen die niet (meer) naar de kerk kunnen komen, is pastoraat belangrijk.

De Protestantse Kerk ondersteunt allerlei vormen van pastoraat buiten de kerk, zoals bijvoorbeeld verpleeghuispastoraat.

Voor mensen in verpleeghuizen is de eindigheid van het leven een belangrijk thema. Een luisterend oor, en de juiste woorden van troost en bemoediging zijn op deze plek onmisbaar.

Vandaag (datum?) is het 'Eeuwigheidszondag'. Daarom collecteren we voor pastoraat waarbij er aandacht is voor mensen voor wie de eindigheid van het leven een belangrijk thema is.

BIJ DE DIENSTEN

Zondag 5 november: Op deze zondag gaat het over wachten en over wakker blijven in een donker wordende wereld, en over de wijsheid die daarvoor nodig is. We lezen uit Spreuken 9 over 'Vrouw Wijsheid en Vrouw Dwaasheid' en de keuze die zij ons voorhouden tussen leven of dood. Uit Mattheüs 25: 1 – 13 horen we over de dwaze en de wijze meisjes met hun brandende lampen. Symbolen voor hoe zij geleefd hebben tot licht voor hun medemensen. Vragen dienen zich aan als: waar bleef het licht branden en wat blijft van alle dwaas menselijk gedoe over?

Zondag 12 november Willibrordzondag: We vieren op deze zondag in oecumenisch verband de Willibrordzondag, die is voorbereid door een voorbereidingsgroepje vanuit de drie kerken. Het thema op deze zondag is: "Paulus en Willibrord, pelgrims met een visioen". De lezingen worden gelezen uit de Willibrordvertaling, en we lezen: Filippenzen 2: 1 - 5 en Johannes 14: 1 – 6. Pastor Gerard Weersink zal de overdenking houden, waarbij hij graag aandacht wil besteden aan de betekenis van Paulus. In antwoord op de overdenking zingen we het "Lied van Willibrord" uit het Liedboek *Zingen en bidden in huis en kerk* (lied 743). We belijden ons gedeeld geloof en vertrouwen en

vieren met elkaar de Maaltijd van onze Heer. Na afloop ontmoeten we elkaar graag bij koffie en thee.

Zondag 19 november: “Terugkijken en vooruitkijken“, dat karakteriseert de teksten van deze zondag. De profeet Ezechiël (34: 11 – 17) kijkt in een duistere periode terug op de geschiedenis van Israël op zoek naar een verklaring voor hun ellende. Snijdend klinkt het: “Wee jullie, herders van Israël, want jullie hebben alleen je zelf geweid.” Om zich door God sterk te kunnen laten maken, zoals de naam van de profeet betekent, moeten ze eerlijk naar zichzelf kijken. We horen hoe God zelf voor zijn schapen zal gaan zorgen en recht zal spreken tussen schapen en bokken. Die woorden -schapen en bokken- klinken ook in Mattheüs 25: 31 – 46, als Jezus nog eenmaal zegt wat de volgens hem de kern is, wat tempeldienst en de wet van Mozes beogen: “de dienst aan de geringsten van mijn broeders en zusters.”

Zondag 26 november: Het is de laatste zondag van het kerkelijk jaar, ook wel 'Eeuwigheidszondag' of gedachteniszondag genoemd. In een dienst waarvoor ook de families zijn uitgenodigd gedenken we als gemeente in de lichtkring van het geloof de mensen die ons het afgelopen jaar zijn ontvallen aan de dood. We noemen met eerbied en genegenheid hun namen en ontsteken voor hen een licht aan de Paaskaars. Aansluitend kan ieder die dat wil lichtjes aansteken om geliefde mensen die we missen te gedenken. We kijken en luisteren via de beamer naar “De mensen die wij missen“ van Sela. We wijken deze zondag af van het leesrooster en lezen o.a. psalm 56, met de ontroerende woorden van de psalmdichter: God, vang mijn tranen op in uw kruik.... We delen “de gave van de tranen”, ons vermogen om geraakt te worden door verdriet, en we zoeken troost bij God die eens al onze tranen zal drogen.

WIJ GEDENKEN

Zondag 26 november gedenken we de overledenen van het afgelopen jaar.

Met advent begint het nieuwe kerkelijk jaar. De laatste zondag voor advent noemen wij de namen van hen die ons het afgelopen jaar ontvallen zijn. Er zijn er 10 namen te noemen:

<i>Naam</i>	<i>Overleden</i>	<i>Leeftijd</i>
Hermina Josephina Benard-Wiegeraad (Miep)	13-11-2022	92 jaar
Govert Hendrik van der Peijl (Goof)	30-11-2022	95 jaar
Geertje Wierks- van Lienden	28-01-2023	94 jaar
Riet Koudijs-Van Riessen	23-03-2023	89 jaar
Cornelis van Zeeland (Kees)	28-03-2023	92 jaar
Jacoba Fieggen-Vink (Coby)	04-05-2023	90 jaar
Petronella Vossestein (Petra)	13-05-2023	80 jaar
Jantje Alida Blom-van Geffen	23-08-2023	88 jaar
Emmetje Klein Obbink (Emmy)	11-09-2023	88 jaar
Maria Anthonia Hagoort-Boshuis	22-09-2023	102 jaar

De families zijn uitgenodigd en mogen een kaars aansteken bij het noemen van de naam van hun geliefde. De lezingen en de liederen gaan over de verbondenheid met onze dierbaren. Wij hopen dat het een troostrijke dienst zal zijn.

Wij gedenken verder

Op 22 september jl. is in haar kamer in de Koperwiek in Bilthoven vredig overleden ons oudste **gemeentelid Maria Anthonia (Rie) Hagoort – Boshuis**. Zij mocht 102 jaar leven, en was eigenlijk al die lange jaren heel gezond en gebruikte zelfs geen medicijnen. Toch voelde zij heel geleidelijk aan haar krachten afnemen en kon ze tegen je zeggen dat zij geen 103 meer hoefde te worden. Heel bewust wist zij, dat zij een mens was die voorbij zou gaan en zo heeft zij ook afscheid genomen van haar liefsten en ten slotte, terwijl zoon Jaap bij haar was, het leven losgelaten. In een ontroerend samenzijn op zondagavond 24 september hebben haar kinderen Annette, Jaap en Jan afscheid van haar genomen en samen de kist gesloten. Op 5 oktober waren we bij elkaar in de Maria Christina Kerk om haar leven te gedenken. De kinderen en nicht Jantine hebben stem gegeven aan

hun persoonlijke herinneringen en gedachten, er klonk muziek van orgel en vleugel en we hoorden woorden uit de Bijbel.

Uit Johannes 1, over het licht, in aansluiting bij de woorden die zij zelf heeft aangereikt: “Alles wat we zien, zal voorbij gaan. Maar het licht blijft.” En we hoorden psalm 63: 1 – 9, die ik ook met haar aan haar bed heb gelezen, over de rechterhand van God de een mens vasthoudt. Ook zongen we enkele van de mooie liederen die zij ons had aangereikt. Rie was een nuchtere, vriendelijke en heel positieve vrouw. Samen met haar man Jan, die zij bijna tot zijn overlijden in 2010 trouw en liefdevol heeft verzorgd, bouwde zij aan het gezin en aan de elektronicazaak aan de Pleineslaan. Hij droeg haar op handen en verweende haar graag met mooie kleding en sieraden, die zij op haar beurt gráág droeg. Zij stonden samen – dag en nacht - altijd voor mensen klaar, en iedereen was welkom bij hen. Moeilijkheden werden zonder klagen gedragen en zij was je bij alles tot steun. Altijd droeg zij haar kinderen in haar gebeden op aan God. Want ondanks groot verdriet en verlies van schoonzoon Tammo en in 2021 van zoon Koos, bleef zij op God vertrouwen. Ruimte voor twijfel en vragen was er wel - terwijl zij er aan vasthield dat God haar vasthield. Dat dragende geloof was de grondtoon van haar leven en van de hele gedachtenisdienst. Na de dienst hebben we haar lopend begeleid naar het Stille Hofje, waar wij haar te rusten hebben gelegd bij Jan. We spraken er de woorden van de geloofsbelijdenis van Nicea: God uit God, Licht uit Licht.... Maria Anthonia (Rie) Hagoort – Boshuis, moge haar gedachtenis ons tot zegen zijn.

VAN DE DIACONIE

Detentiecentrum.

Op zondag 5 november vindt er weer een wake plaats van 16.30 tot 17.15 uur bij het detentiecentrum aan de Richelleweg 13 in Soesterberg. Elke eerste zondag van de maand staan we even stil bij wat er om ons heen gebeurt met alle vluchtelingen. Ook bij vreemdelingen in detentie die zonder strafblad toch achter slot en grendel zitten.

Voedselbank.

Op zondag 5 november staat weer de mand voor de voedselbank klaar. U kan iets van huis meenemen of iets aanschaffen in de Wereldwinkel.

5 november Collecte: Zending

12 november Collecte: Diaconie. Deelkasten

Op initiatief van een aantal inwoners van Den Dolder is er een deelkast bij Pelita geplaatst. Net zoals bij de deelkast op de Pleineslaan is het gebruik simpel: je haalt er uit - het liefst maximaal 4 producten per dag - wat je nu echt nodig hebt. Zo blijft er voor anderen ook genoeg keuze. Of je stopt er in wat je denkt dat mensen goed

kunnen gebruiken... houdbare producten dus, niet over datum. Henriette - de beheerster van de kast op de Pleineslaan - heeft een waslijstje van gewilde producten op haar kast geplakt. Het varieert van pakjes drinken, broodbeleg, blikgroente maar ook tandpasta en maandverband. **Hiermee zorgen we dat een ander ook genoeg heeft.**

19 november Collecte: Diaconie.

26 november Collecte: Diaconie.

Namens de Diaconie,
Gerrie van Rijswijk

BERICHTEN VAN DE ZWO

Hierbij de gegevens over de financiën van de ZWO. We hebben tot op heden al € 5000,- als vrijwillige bijdragen binnengekregen. Dit is al meer dan vorig jaar. Onze conclusie is dat u ons een warm hart toedraagt. Onze jaarlijkse bijdrage is € 2500,- aan Kerk in Actie. Verder is er € 750,- aan noodhulp geschonken aan Libië. Op 10 september is dit land getroffen door een zware storm. Er zijn duizenden doden en 10.000 mensen zijn vermist.

Elke vergadering opnieuw bekijken wij waar we een deel van het geld aan kunnen schenken. Er zijn zoveel verschrikkelijke situaties. Nu weer Israël en Gaza. Maar waar veel minder aandacht voor is, is een oproep van Terre des Hommes tegen de besnijdenis van meisjes met een beperking. Je hart draait om hoe dat gebeurt.

Een ander aandachtspunt is de Fair Trade klimaatweek. We hangen op 5 november de vlag uit. Het idee is nu om de wereldwinkel helemaal in te richten rondom 'Sjaal met een Verhaal' met name voor plaids en sjaals. Als traktatie delen we chocolaatjes uit.

Op zaterdag 14 oktober was er in de Centrumkerk in Bilthoven een duurzaamheidsmarkt. Een interessante en vrolijke markt. Een paar stands wil ik naar voren brengen.

Ten eerste stonden wij er met onze "eigen" wereldwinkel.

Verder stond er een stand van Schuldhulpmaatje. Vrijwilligers, die met behulp van beroepskrachten mensen helpen die financiële problemen hebben. Ze zoeken nog vrijwilligers, bij deze geef ik de vraag aan u door. Uit ervaring weet ik dat dit erg zinvol en mooi werk is.

Aan een andere stand werden ecostoven gemaakt. De bekende hooikist, maar dan in een nieuw jasje. Een ecostoof gebruiken betekent dat je minder energie nodig hebt. Het eten wordt gaar in de stoof.

Ook een heel leuke stand was de bijenwasdoek. Als je zo'n doek gebruikt, heb je geen aluminiumfolie meer nodig. Je hebt bijenwaskorrels en lanoline-olie nodig en een kwast. Op [youtube](#) kun je zien hoe het moet. Erg leuk, om dit met (klein)kinderen te doen en ook nog leerzaam.

En als laatste. Wat een mooie (kinder)kleden hingen er in de kerk. En dat voor een spotprijs. De kerk is open op dinsdag en vrijdag van 13-16 uur. Het is een ontmoetingsplaats voor Oekraïners, maar ook u bent van harte welkom.

Een warme groet namens de ZWO
Edith Brehm

OPBRENGST COLLECTES MARIA CHRISTINA KERK

1ste Collecte opbrengsten: Diaconie september

3-9-2023	Diaconie	€ 102,65
10-9-2023	Diaconie	€ 63,42
17-9-2023	Rudolf Stichting	€ 58,40
24-9-2024	Diaconie	€ 91,85

2de Collecte opbrengsten: Kerk september

3-9-2023	Maria Christina kerk	€ 102,70
10-9-2023	PKN Jeugdwerk	€ 73,55
17-9-2023	Maria Christina kerk	€ 42,00
24-9-2024	Maria Christina kerk	€ 51,90

Digitaal ontvangen voor kerkcollectes € 145,00

BRIEVEN SCHRIJVEN

Brieven schrijven is een intieme manier van contact onderhouden. Soms voel ik mij dichter bij iemand als ik schrijf dan als ik hem opbel. Vreemd is dat.

Als ik een brief schrijf aan vrienden, dan denk ik na over hen, ik bid voor hen, ik vertel wat ik voel en wat zij voor mij betekenen.

Kortom, ik ben op een heel persoonlijke manier met hen bezig. In de afgelopen maanden ben ik brieven schrijven heel fijn gaan vinden. In het begin leek het een verplichting, maar nu is het een ontspannen moment van de dag. Het is net of je je werk onderbreekt om even met een vriend te praten.

Het mooie aan brieven schrijven is dat het vriendschappen echter en hechter maakt. Ik bid daardoor ook concreter voor mijn vrienden. 's Morgens vroeg bid ik altijd even voor iedereen aan wie ik geschreven heb en een heel gebed heb beloofd. Dan voel ik me overdag ook door hen omringd. Onze vriendschap is stimulerend. Ik dank God voor alle mensen die brieven schrijven en brieven ontvangen.

Uit Keerpunt van Henri Nouwen

ONTMOETING, DAT TREFT!

Zondagmiddag 19 november van 15 tot 16 uur:
muziek voor cello en piano door Mare en Adriaan Plantinga (dochter en vader). Sprankelend werk van Sammartini en de meeslepende eerste Brahms-sonate spelen zij. Bovendien voeren ze lyrisch werk van Mendelssohn uit. Heldere muziek uit de barok en kleurrijk romantisch repertoire. Toetje op de taart: verrassende Spaanse muziek. Mare is inmiddels derdejaarsstudent aan het Haags Conservatorium. Hun dynamisch samenspel verraadt jarenlange samenwerking...
Vrije gift is welkom. Na afloop ontmoeten wij u graag bij een drankje.

UIT HET VERSLAG VAN DE KERKENRAADSVERGADERING VAN 13 SEPTEMBER 2023

Aanwezig: Ron Coljée (preses), Wim Dekker, Alie Dormans, Rein van Dijk (scriba), Marianne Koster, Gerrie van Rijswijk, Ria Spies, Trudy Steetskamp (notulist) en ds. Renske Zandsta.

1. **Opening:**

De voorzitter opent de vergadering met een gebed. Daarna leest hij een gedicht van Justus van Tricht over “de organist”.

2. **Organisten:** De heren Helmut Schrovenwever en Chris de Jong worden welkom geheten. Het volgende wordt besproken: Helmut is coördinator tussen de organisten en de Kerkenraad. Chris is verantwoordelijk voor het orgel. Voor begrafenisdiensten is Jan Koert Brinkman de coördinator. Nu de vleugel eigendom is van de MC Kerk, kan daar ook gebruik van worden gemaakt om de gemeente te begeleiden. Ook andere musici zijn altijd welkom om tijdens een kerkdienst te spelen. De voorganger wordt gevraagd om, als er tijdens de diensten onbekende liederen gezongen worden, dit vooraf aan de organist door te geven. Rein van Dijk zal aan Helmut een lijstje met namen toesturen van degenen die hij moet mailen als er binnen het schema geruild wordt.

Gesproken wordt over het orgelspel voor aanvang van de kerkdiensten. Voor de kerkgangers is het fijn als zij bij binnenkomst van de kerk het orgel horen spelen. Ook voor degenen die via de Kerkomroep de diensten bijwonen, is het orgelspel een teken dat de verbinding in orde is.

Alie Dormans is benaderd door mevrouw Joke Groeneberg met de vraag of zij op ons orgel mag oefenen. Zij is wiskunde lerares en heeft ook een conservatoriumopleiding. De kerkenraad gaat akkoord, mits zij toezegt een keer te kunnen invallen als er een organist uitvalt. Alie geeft haar adres door aan Helmut. Chris zal er de eerste keer bij zijn als zij komt oefenen.

De kerkenraad benadrukt dat zij blij is met de 4 organisten die onze kerk rijk is. Onder dankzegging voor hun aanwezigheid, verlaten de organisten de vergadering.

3. Ingekomen en verzonden stukken:

De scribe licht deze toe.

4. Verslag van de vergadering van 14 juni 2023 en Actielijst:

Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd en getekend.

De Actielijst: blijft ongewijzigd.

N.a.v.: Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

5. Rapportages en mededelingen:

a. Predikant:

- De startzondag rondom het 70-jarig bestaan van de MC Kerk op 3 september jl. was een feestelijke aftrap van het nieuwe seizoen. Lof voor allen die veel werk hebben verzet om het een mooie dag te laten zijn.
- Renske bereidt samen met pastor Gerard Weersink de Willibrordzondag voor.

b. Eredienst:

- Er zijn nog een paar lege plekken in het preekrooster. Op 15 oktober a.s. valt Peter Zaadstra uit Kockengen in.
- Voor 24 december a.s. is er voor de ochtenddienst nog geen predikant. Renske zal contact opnemen met Muziekvereniging Dr Engelhard of zij op die datum de Kerstnachtdienst willen verzorgen. Zo ja, vervalt de ochtenddienst. Zo niet, wil Renske 's morgens invallen.
- Het Senioren Harmonie Orkest van de Provincie Utrecht zal door 'Ontmoeting dat Treft' uitgenodigd worden om in de middag van 10 december a.s. aanwezig te zijn.

c. Pastoraal Beraad:

- Op 27 september a.s. wordt er Breed Pastoraal beraad gehouden. Omdat er 4 nieuwe mensen bij zijn die overdag werken, zal men 's avonds bijeenkomen.

d. Kerkrentmeesters:

- Er zal een nieuw energiecontract afgesloten worden.
- Er wordt onderzocht hoe de kerk zoveel mogelijk verduurzaamd kan worden.

- Renske zal haar geplande extra uitgaven voor het komend jaar doorgeven.
 - Er is een uitnodiging ontvangen van het moderamen van de Raad van Kerken in Zeist voor een samenkomst om elkaar te informeren over mogelijke inspirerende en interessante bijeenkomsten. Gemeentelijk horen Den Dolder en Zeist bij elkaar, maar kerkelijk zijn er weinig contacten. Ron Coljée zal contact opnemen met Jeanette van Andel om een afspraak te maken. Hij, Alie Dormans en Marianne Koster zullen namens de MC Kerk aanwezig zijn.
- e. College van Diakenen:
- Namens de Classis Utrecht zijn 2 vertrouwenspersonen betreffende grensoverschrijdend gedrag aangesteld. Hun mailadressen staan achterop deze "Onderweg". Mevr. Corja Menken-Bekius heeft de bloemen van de kerk ontvangen als dank voor haar inzet de afgelopen jaren.
 - Er is contact gezocht met Altrecht over het gedrag van één van haar bewoners tijdens de kerkdiensten.
 - De 'zwarte kandelaar' zal alleen bij bijzondere diensten in de kerk gebruikt worden. De diakenen zullen vooraf op de hoogte gebracht worden, zodat de kaarsen vóór aanvang van de dienst aangestoken kunnen worden. Verzocht wordt de kandelaar iets meer naar voren te plaatsen, zodat deze uit alle hoeken van de kerk zichtbaar is.
 - De schaal om de collectezakken in ontvangst te nemen, zal in gebruik worden genomen. De eerste keer als Renske voorgaat zal zij de symboliek ervan uitleggen. Ron zal contact opnemen met Edith Brehm naar aanleiding van haar brief.
- f. ZWO:
- De actie 'Vakantietasjes' was weer een groot succes. Vanuit Den Dolder zijn 27 tasjes gevuld. Samen met een aantal kerken in Bilthoven en de Bilt zijn in totaal 150 tasjes vanuit Bilthoven naar de Voedselbank gebracht.
 - Er is contact geweest met Arjan Bikker van Kerk in Actie voor een nieuw project. Er is overleg met Bilthoven over het project 'Rwanda'.
 - De Fair Trade week zal gehouden worden van 28 oktober t/m 5 november a.s. i.s.m. met kerk te Bilthoven. De Duurzaamheid dag in de Centrumkerk vindt op 14 oktober a.s. plaats. Er wordt een markt en een maaltijd georganiseerd.

- Op de Open Monumentendag 9 september jl. waren de schilderijen van Peter van der Werff te zien. Ook het bekende 'zeepfabriekje' en de Wereldwinkel waren er.
- g. Ontmoeting dat Treft:
 - De bijeenkomst op 10 september jl. met Ds. Corinne Groenendijk over verduurzaming was een succes.
 - Volgend jaar komt Tom Fossen op 4 februari op uitnodiging van Ontmoeting dat Treft met het ensemble "Con Piacere".
- h. Redactie "Onderweg":
Ondanks zijn opname in het ziekenhuis heeft Bert Spies veel voor de kopij van het oktobernummer in orde gemaakt. Met hulp van Tineke Bot komt de uitgave in orde.
- i. Oecumenische contacten:
 - Alie, Renske en Ron zullen het mini-symposium georganiseerd door de Raad van Kerken in de Bilt door Leo Feijen bijwonen, met als onderwerp 'hoe kunnen wij ons als kerken profileren'.
 - Uit het Oecumenisch Overleg blijken voor de jaarlijkse 2^e feestdagen vaak moeilijk voorgangers te vinden. Als alternatief wordt nagedacht over een soort gezamenlijke vredeszondag.
- j. Website: De drone-beelden op de MCK website worden bijzonder gewaardeerd.

Diversen:

- Voorlopig wordt de opstelling van de stoelen in de kerk niet veranderd. Wel kan er wat variatie aangebracht worden in de opstelling. Maandelijks zal dat proefondervindelijk uitgeprobeerd worden.
- Het staat de lectoren tijdens de dienst vrij om achter de tafel of de kathedraal te gaan staan.
- De stoel van de predikant staat in het vervolg naast de stoelen van ouderling/diaken.
- Een gastpredikant kan door de ouderling van dienst vóór aanvang van de dienst voorgesteld worden.
- Vooral voor mensen die de dienst via de Kerkkomroep bijwonen is het belangrijk dat het orgel ook voor aanvang van de dienst bespeeld wordt.
- Als gasten de kerkenraadsvergadering bijwonen, wordt er geen inleiding gehouden. Mocht dat wel het geval zijn zou Ria Spies het mooi vinden als er gebruik wordt gemaakt van Lectio Divina.

6. **Rondvraag:** hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

7. **Sluiting:** Ria leest een gedicht van Henri Nouwen met als thema "Verlangen naar een betere wereld."

Aldus vastgesteld in de kerkenraadsvergadering
van 11 oktober 2023
Rein van Dijk, scriba

TAIZÉVIERINGEN in de Centrumkerk in Bilthoven

Een aantal keer per jaar, meestal op de laatste zondag van de maand zijn er Taizévieringen in de Centrumkerk in Bilthoven.

Het zijn meditatieve vieringen in de sfeer van het Franse klooster in Taizé, waar mensen uit de hele wereld samenkomen. Er wordt gezongen in verschillende talen en er is gelegenheid om stil te zijn. Bij elke viering zingt het koor en spelen instrumentalisten onder leiding van Els Firet.

Wie mee wil zingen in het koor of wie mee wil doen met een instrument is van harte welkom. We oefenen altijd om 18:15 uur voorafgaand aan de viering in de Centrumkerk.

Als je interesse hebt kun je je aanmelden via het mailadres **martien@zigterman.com**. Je krijgt dan van tevoren de liturgie toegestuurd.

Na afloop is er de mogelijkheid om thee of koffie te drinken en na te praten. Plaats: Centrumkerk, Julianalaan 42 in Bilthoven Tijd: 19:30 uur

Data voor het komende seizoen:

2023: 29 oktober, 26 november

2024: 28 januari, 25 februari, 24 maart, 28 april

Met vriendelijke groet, Martien Zigterman

LEERHUIS over de "Protestantse Lezing 2023":

"Omarmd leven", over een wereld die op drift lijkt, de stellingen van Maarten Luther en protestants DNA.

Datum: dinsdagochtend 14 november 2023

Tijd: 10.30 – 12.00 uur

Plaats: de ontmoetingsruimte van de Maria Christina Kerk,
Dolderseweg 123 B, Den Dolder

Introductie en begeleiding: ds. Renske Zandstra

Na de ontvangst met koffie en thee openen we onze bijeenkomst met het aansteken van de kleine Paaskaars, het licht waarin we samen zijn. Dan horen we een Joodse vertelling uit de bundel "De koe die naar de hemel vloog" van Gottfrid van Eck.

We willen deze ochtend met elkaar in gesprek gaan over de lezing die René de Reuver, de scriba van de generale synode, op 31 oktober, Hervormingsdag, uitspreekt tijdens een bijeenkomst in de Kapel van het Dienstencentrum van de PKN in Utrecht.

Deze zevende Protestantse Lezing wil vanuit protestants perspectief een bijdrage leveren aan een maatschappelijk thema: polarisatie, een wereld die op drift lijkt, en of en hoe je dan met elkaar in gesprek kunt gaan, vanuit je eigen bron. De lezing geeft geen antwoord op kolossale vragen maar nodigt wel uit om samen over mogelijke antwoorden na te denken.

Het thema van de lezing was overigens al vastgesteld voor de recente ontwikkelingen in het Midden Oosten, en sluit aan bij het jaarthema 2023 – 2024 "Ga mee! Samen getuigen van geloof, hoop en liefde", en is mede gebaseerd op de visienota van de PKN.

Het thema daagt uit om deel te nemen aan Gods wereldwijde beweging van geloof, hoop en liefde. De Reuver: "Het is een uitnodiging om mee te gaan of je mee te laten nemen in de beweging van Gods liefde en ontferming (*Missio Dei*)" oftewel om daar te zijn waar Jezus zich laat vinden.

De tekst van de lezing zal die ochtend beschikbaar zijn .

Opgave: graag even aanmelden voor deze bijeenkomst bij Annie van Dijk: annie.v.dijk@outlook.com of telefoon: 030-2281589

OPERACONCERT in de Maria Christinakerk op 10 november

Er valt een avond lang te genieten van een muzikale reis langs de mooiste pareltjes uit de operageschiedenis. Twee talentvolle operazangers en een sterpianist zijn uitgenodigd om hun gehoor een avond lang onder te dompelen in de mooiste aria's uit de grote opera's: van Händel tot Puccini, van Monteverdi tot Bizet; de grootste operacomponisten komen voorbij op deze avond.

Het concert is op 10 november 20.00u in de Maria Christina Kerk aan de Dolderseweg 123B in Den Dolder. Tickets zijn verkrijgbaar op www.ticketkantoor.nl/shop/operadendolder.

CONCERT-INFORMATIE van het Goois Symfonie Orkest

za 4 nov 20 uur
mco-gebouw
heuvellaan 33 hilversum
najaarsconcert

die unvollendete * * * lobgesang
schubert * * * **mendelssohn**

wendy roobol (sopraan) • arleen van wijland (mezzo) • falco van loon (tenor)
dirigent: joost geevers dirigent: piet roorda

 toegang incl. programma & consumptie in de pauze
kaarten via websites: €20,- volw. en €10,- jongeren
covhilversum.nl / mco.nl
gooissymfonieorkest.com

Uitnodiging door COV Hilversum, oratoriumkoor, zie de flyer hieronder.

Met Piet Roorda als dirigent
Kaarten: Volwassenen € 20,-
Jongeren (tm 18 jaar) € 10,-
Kaarten, via het MCO:

<https://www.mcogebouw.nl/agenda/>

Duur van het programma: ca. 90 min. (excl. pauze: 30 min.)

BIJBELLEESROOSTER NOVEMBER 2023

1	wo	Openbaring 7:1-17	De waterbronnen van het leven	
2	do	Openbaring 8:1-13	Stilte in de hemel	\Dankdag
3	vr	Openbaring 9:1-12	Het eerste wee	
4	za	Openbaring 9:13-21	Zelfgemaakte goden	
5	zo	Matteüs 23:1-15	De toegang tot het koninkrijk	
6	ma	Matteüs 23:16-28	Wee de schriftgeleerden	
7	di	Matteüs 23:29-39	Onschuldig bloed	
8	wo	Psalm 11	De oprechte zal God zien	
9	do	Openbaring 10:1-11	De hoogste tijd	
10	vr	Openbaring 11:1-14	Het tweede wee	
11	za	Openbaring 11:15-19	De zevende bazuin	
12	zo	Matteüs 24:1-14	Het begin van de weeën	
13	ma	Matteüs 24:15-28	Grote verdrukking	
14	di	Matteüs 24:29-35	Het teken van de Mensenzoon	
15	wo	Matteüs 24:36-44	Wees waakzaam	
16	do	Matteüs 24:45-51	Betrouwbare dienaren	
17	vr	Openbaring 12:1-12	Juich, hemel!	
18	za	Openbaring 12:13-18	De woedende draak	
19	zo	Openbaring 13:1-10	Standvastigheid en trouw	
20	ma	Openbaring 13:11-18	Het getal van het beest	
21	di	Openbaring 14:1-13	In verbondenheid met de Heer	
22	wo	Openbaring 14:14-20	Rijp voor de oogst	
23	do	Psalm 12	Bescherming tegen verraders	
24	vr	Matteüs 25:1-13	Wachten op de bruidegom	
25	za	Matteüs 25:14-30	Welkom bij het feestmaal	
26	zo	Matteüs 25:31-46	Jullie deden het voor Mij	
27	ma	Openbaring 15:1-8	U alleen bent heilig	
28	di	Openbaring 16:1-11	De offerschalen	
29	wo	Openbaring 16:12-21	Het is voorbij!	
30	do	Jesaja 63:1-6	De wraak van de HEER	